

Viepeszabolból

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VISEKRE:
Egy kópia 200 KORONA, NEGYEDÉVES 6 KORONA,
FÉLÉVE 14 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 28 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FŐLELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOSNOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 48.

A francia áttörési kísérlet harmadik napja

A támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett teljesen meghiúsultak

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 22. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A Kemmel területén, Lecker Dranceterie országút mindkét oldalán ellenséges részlettámadásokat visszavertünk. Az angolok az Arrastól délre tegnap újból nagy támadásokat intéztek ellenünk. — Nomenno, Villos és az Ancre között, Bapaume irányában, angol hadtesteket és úizeelandiakat vett az ellenség mély tagozásban harcba. — Angol lovas hadtest állott készenlétben az arcvonal mögött. Az ellenséges gyalogság igen erős tüzéségi tüz és néhány száz páncélcsovi által támogatva, támadásra tört elő körülbelül 20 kilométernyi arcvonalon. Első rohama harc állásaink előtt roppant össze. Az ellenségnek tervszerűen átengedett területek egyes részeit helyi ellentámadással ismét visszavettük. Az ellenség napközben folytatta heves támadásait. A harc súlypontja a támadási terület szárnyain volt. A támadások az ellenség súlyos veszteségeivel teljesen meghiúsultak.

Az ellenségnek abbéli kísérletét, hogy Hamelnél az Ancre patakot átlépje, meghiúsítottuk. Nagyszámu szétfótt páncélcsovi fekszik arcvonalaink előtt.

A Somme és az Oise között a nap csendesen telt el. Noyontól délre, a Somme és az Yser között, az ellenségtől harc nélkül némileg eltávolodtunk. Az ellenség tüzésége az egész nap folyamán még a régi vonalainkat lötte. Félénken tapogatóztak előre. Estefelé az ellenség felderítő osztagai Divette völgye felé nyomultak. A charlepointi erdőben küzdő csapatainkat az Oise mögé vontuk vissza a nélkül, hogy az ellenség észrevette volna. — Ennek következtében az ellenség támadásai, amelyeket ezen a helyen tegnap reggel igen erős tüzéségi tüzzel készített elő, nem jutottak érvényre.

Az ellenség napközben Bierancourt és az Aisne között folytatta támadásait. Csak Bierancourt mellett tudott területet nyerni. Az arcvonal többi részei ellen irányított és estefelé különösen nagy erővel a Morsanszakadék ellen vezetett rohama az ellenség súlyos vesztesége mellett omlott össze.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német front áttörése az offenzíva második napján sem sikerült

Berlin, augusztus 22. (Wolff-ügynökség.) A nyugati fronton augusztus huszadika hatalmas harcok napja volt. A rövid időközök, amelyekben Foch tábornok egyik nagy támadását a másik után intézi, mind jobban mutatja azt a szándékát, hogy semmi áldozatot nem tekintve, mindenáron kieroszaklja a fegyverdöntést. Mintán napok óta az ellenségnek az Avretől kétoldalt szüntelenül ismétlődő támadásai súlyos veszteségekkel a német védelmi frontról visszapattantak volt, a francia vezér az Oise és az Aisne között kezdte meg a németek részéről előre látott támadást.

Reggel hét órakor kezdődött minden harc eszköz lathatásával a támadás, mely messzemenő stratégiai célt, a német frontnak hajlásán való áttörését akarta elérni erélyes szárnylökéssel. De a gondos előkészítés ellenére sem érte el az ellenség célját. Már a déli órákban a német ruganyos védelem a tüzéségi állások előtt megállította az erőteljes ellenséges rohamot.

A nagy veszteségek ellenére az ellenséges vezér az éjszaka beálltáig szüntelenül megismételte a rohamokat, a nélkül, hogy továbbírt nyerhetek volna. Az ellenség veszteségei arányában állanak a harcban résztvevő csapatok nagy számával és a hiábavaló támadások folytonos megújításával. A harc főterhe itt csak a francia gyalogságra hárult.

Új angol offenzíva

London, augusztus 22. (Reuter-ügynökség.) Haig tábornagy jelenti: Ma reggel 4

óra 55 perckor széles arcvonalon támadást kezdünk az Ancretől északra. A beérkezett jelentések szerint csapataink kielégítő haladást tettek. A Charpetől délre és északra levő új állásaink ellen indított erős ellenséges támadásokat teljesen visszavertük és Fampoux közelében kissé megjavítottuk állásainkat. Festhubert és a Lavs folyó között előretoltuk vonalainkat, elfoglaltuk Letouret helységeit és eredményes támadást hajtottunk végre a Loche szakaszán egy mértföldnyi szélességben. Minden célunkat elértük és foglyokat ejtettünk.

A versaillesi haditanács

Bécs, augusztus 22. Az olasz lapok a csütörtöki megtartandó versaillesi haditanácsról azt írták, hogy Lloyd George és Orlando is részt vesznek azon. — Wilson, akit eleinte szintén oda vártak, nyilatkozatot fog küldeni a hadicélokról és az entente közös szervezetről. A haditanácson Clemenceau fog elnökölni. A haditanácson a háborúnak bizonyos időpontig leendő folytatásáról is határozni fognak.

Újabb francia támadás lehetősége

Zürich, augusztus 22. A Tagesanzeiger szerint különböző jelek arra vallanak, hogy az entente offenzívát indíthatna a Vogézek frontján. Párisban azt beszélnek, hogy az amerikaiak megtámadják Elzász-Lotharingiát, hogy meghódítsák és a franciáknak ajándékkba adják. A francia sajtóban többrendbeli utalás van arra, hogy milyen erősen van megszállva az elzász-lotharingiai front amerikaiak által.

Amerika második hadserege

Hága, augusztus 22. Szeptember végén a második amerikai hadsereg fog készen állani Franciaország rendelkezésére.

A francia jelentések

— augusztus 21. Az Oise és az Aisne között az éjszaka folyamán nem változott a helyzet. Az ellenség nem kísérelt meg ellentámadást. Ma reggel folytatták csapataink az előrenyomulást az egész arcvonalon. Charlepoint és Cuts kezünkre jutott. Lassignytól nyugatra heves harcokban területet nyertünk.

Gent, augusztus 22. A francia vezérkar jelenti augusztus 21-ről: A Maas és az Oise között az ellenség ellenállása dacára kénytelen volt csapataink erélyes nyomásának engedni. Lassigny elesett. Tegnap óta mintegy 20 falut szabadítottunk föl és több ponton 8 kilométerrel haladtunk előre.

URANIA

Értesítés — Híradás — Tűzár
aug. 23-24-25.

Hordák műsor!

Gar el Hama

detektiv bűnügyi dráma
3 felvonásban.

A SZEGÉNY MILÍCIÓS

vígjáték 2 felvonásban.
Főszereplő:
Carl Alstrup.

Főadások: 5, 7 és 9-kor.

Árnyék a nézi

Félek — Irigyal — Vasárnap
aug. 23-24-25.

Pásztor Árpád drámája

A 100.000
koronás ruha

4 felvonásban.

Nemő kapitány

drama 2 felv.
Főszereplő: P. Miacseli.

Előadások 6 óráig
utolsó előadás 9-től 11-ig

APOLLO

Pionk — Hómal — Vasárnap
aug. 23-24-25.

A barbárak

drama 5 felvonásban.
Főszereplők:
Rákosi Szidi
Fenyvesi Emil

Titkok szövetsége

drama 2 felvonásban.
Főadások kezdése
5, 7 és 9 órakor

Rotterdam, augusztus 21. A Reuter-ügynökség jelenti az új francia offenzíváról:

Mangin tábornok hadserege elfoglalta Cutst és Vezaponint. A mai előhaladás legnagyobb mélysége három mérföld. — A talaj akadályozza az előnyomulást. A százhatvanas magaslatnál a németek rendkívül elkésredett ellenállást fejtenek ki. A franciák a tartiersi fensíktől keletre állanak és Comelin irányában nyomulnak előre.

Clemenceau a szuronyrohamban

Genf, augusztus 22. A Havas-ügynökség egy félhivatalos közlése szerint Clemenceau francia miniszterelnök, aki legutóbb Klotz pénzügyminiszter társaságában meglátogatta a frontot Roye környékén, Roye környékén áttört a hátsó vonalakon és egészen a legelső sorban harcoló katonákig hatolt előre. Ezekkel együtt aztán résztvett egy igen heves roamban, természetesen mint néző. — A roham után Clemenceau gratulált a hadosztályparancsnoknak, a hadosztályparancsnok pedig gratulált Clemenceuának. Ezek után a miniszterelnök visszautazott Párisba.

A franciák békefeltételei

Genf, augusztus 22. A Genevois, amelyről köztudomású, hogy közel áll Clemenceauhoz és a németeknek esküdt ellensége, feltűnést keltő politikai leleplezést közöl. Megírja, hogy egy magas állású és kiváló nevű politikus két évvel ezelőtt kijelentette, hogy Franciaország egyik legfőbb békéfeltétele, a mellyel biztosítva akarja látni a kötendő békeszerződés tartósságát, az volt eleve, hogy az entente csapatai szállják meg a Rajna mentén a német megerősített városokat a hollandi határtól a svájci határig. Ez az eszme még ma sincs elejtve — írja a Genevois — és a városok, amelyek első sorban jönnének a megszállásnál tekintetbe: Mainz, Koblenz és Köln.

Clemenceau el akarja csábitani Spanyolországot

Lugano, augusztus 22. Clemenceau ama reményét fejezte ki, hogy sikerül Spanyolországot rávenni, hogy szakítson Németországgal. Ezért érintkezésbe lépett a spanyol újságírókkal, akik előtt az entente győzelmét, mint teljes bizonyosságot hangoztatja.

Meghíusult légi támadás Laibach ellen

Laibach, augusztus 22. Ma délelőtt 11 óra tájban délnyugat felől három ellenséges repülőraj közeledett Laibach felé, de a város előtt visszafordultak, mert a légi ütlegek hatásosan lötték őket.

Lloyd George a „német despotizmus“-ról

London, augusztus 22. Lloyd George beszédét mondott a Vörös Kereszt javára rendezett ünnepségen, amelyben a következőket mondta: „A háború olyan üzlet, amelyet végig kell csinálnunk. Bámulattal és büszkeséggel tölt el, ha arra gondolok, hogyan harcoltak katonáink a világ szabadságáért. Ha bántorságunk megrendült volna, akkor szétzúzta volna a világ szabadságát a legkönyörtelenebb despotizmus, mint amelyet valaha látott a világ. Egyedül katonáinknak köszönhető, hogy a despotizmust kudarc érte és nem érhetette el célját.“ A szöveggel való takarékoságra ezeket mondta Lloyd George: „Kívánom, hogy a téli folyamán millió és millió métermázsza köszönet takaríthassunk meg, hogy azt a kohókba

önthessük, ahol gránátokat, hajókat és fegyvereket készítenek, hogy Franciaországot segíthessük és ezt el is érthessük.“

Interpelláció az angol parlamentben a béke ügyében

Hága, augusztus 22. A Daily News közli, hogy Landsdowne a jövő héten az alsóházban meg fogja interpellálni a kormányt a békéi lehetősége, a népek szövetsége és a semleges államok békeközvetítése felől.

Caillaux szabadon

Genf, augusztus 22. Caillaux legközelebb kiszabadul a fogházból. Ügyét a haditörvényszék, miután a hazaárulási vádra elég bizonyítékot nem tudott szerezni, áttette a politikai törvényszékhez. — Ugyanahhoz, amely Malvy fölött is ítélkezett.

Moszkva el van vágva a forgalomtól

Moszkva, augusztus 22. Moszkva városa minden irányban el van vágva a vasúti forgalomtól, csak Tver és Tuja felé járnak a vonatok.

A bolseviklek előrenyomulnak

Stockholm, augusztus 22. Trockij, aki most tért vissza a belső frontról, a helyzetről optimiztikusan nyilatkozott. Azt mondta, hogy az a veszély, hogy a cseh-tót csapatok közelebb nyomulhatnak Moszkva irányában, megszűnt. A bolseviklek lassan, de biztosan nyomulnak előre.

Németország nem szakít Oroszországgal

Berlin, augusztus 22. Joffe orosz követ, aki a gazdasági tárgyalásokra Moszkvába érkezett, kijelentette, hogy azok a hírek, amelyek a Németország és Oroszország közötti viszony kiélesedéséről szólnak, alaptalanok. Németországnak nem szándéka, hogy szakítson, mert kormánya és a közvélemény egyaránt betűlik annak szükségességét, hogy Németország Oroszországgal békés, jó viszonyt tartson fenn, mert ezt Németország az érdeke is megköveteli.

A brest-litowski béke pótszerződése

Berlin, augusztus 22. Payer alkancellár és Hintze államtitkár több órán át tárgyaltak a pártvezérekkel, legelőbb is a brest-litowski béke pótszerződéséről. Különösen a keleti kérdés adott hosszabb vitára alkalmat.

Német hercegnek ajánlják föl a finn koronát

Kopenhága, augusztus 22. Finnország négy tagú küldöttséget menesztett Németországba. A küldöttség feladata, hogy német hercegnek, valószínűleg Adolf Frigyes mecklenburg-streitz hercegnek, ajánlja föl a finn koronát.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 22. Hivatalos jelentés.

A Monte Cimónén visszavertünk egy olasz előretörést.

Albániában egy osztrák-magyar szárazföldi repülőkből, valamint a cs. és kir. tengeri repülőkből összeállított repülőraj megtámadta a valonai ellenséges repülőtelepet. Számos tűzvést figyeltünk meg. Repülőink teljes számban tértek vissza.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Átmenetgazdasági részvénytársaság alapítása Debrecenben

A kamara értekezlete

A katonai leszerelés alkalmával előreláthatólag több milliárd értékű anyag és árukészlet fog felszabadulni s ezeket az anyagokat és árukat a katonai kincstár a közgazdaság rendelkezésére fogja bocsátani. A leszerelés után felszabaduló katonai javak átvételének és szétosztásának központi intézésére alapította a m. kir. kormány a Hadianyag Értékesítő Intézet részvénytársaságát. — A vidéki gazdasági érdekeltségeknek is tömörülniök kell azonban, mert az elszórtan jelentkező igénylések könnyen elmaradhatnak a kielégítéstől, már pedig ezekből az anyagokból és árukból igazságos részesednie kell az ország minden vidékének, különösen pedig azoknak a vidékeknek, amelyeket a háború terhei nagyobb mértékben sújtottak.

E kérdésben fontos értekezletet tartott tegnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamara a debreceni pénzügyi, ipari és kereskedelmi érdekeltség bevonásával.

Az értekezletet Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök nyitotta meg s bevezető beszédében tömören vázolta az átmeneti időszak gazdasági feladatait.

Ezután Radó Rezső dr. kamarai titkár ismertette a leszerelők felszabaduló katonai javak értékesítésére és felosztására vonatkozólag eddig megtett kormányintézkedéseket és a Hadianyag Értékesítő Intézet r.-t. szervezését. Rámutatott a vidék szervezkedésének szükségességére, ismertette a minisztériummal folytatott tárgyalásokat és az ország egyes vidékein már megtörtént szervezkedéseket.

Szükséges egy altruista irányú társaság létesítése, amely egyfelől felvegye a kamarakerületből jelentkező igényeket, azonban kellő nyomattal képviselje és intézze a Hadianyag Értékesítő Intézettől átvett katonai javak igazságos szétosztását.

Ennek a társaságnak az alapításánál a kamarának fel kell kérnie a törvényhatóságokat közös munkára. A megalapítandó társaságnak a terület egész gazdasági érdekeltségére kell támaszkodnia s így eleven, céltudatos munkával biztosíthatja a terület átmenetgazdasági érdekeinek kielégítését. A társaság 1000 kor. névértékű részvényekkel legalább is 1,000,000 korona alaptőkével alakítandó. Kimondandó, hogy a részvények után 5 százaléknál magasabb osztalék nem fizethető. A társaság az átmenetgazdasági időszakra alakul s felosztása után a részvényesek kielégítése után fennmaradó vagyona közölcokra, elsősorban kereskedelmi és iparfejlesztési célcokra és népiéleti célcokra fordítandó.

Az értekezlet Békés Lajos, Szántó Sámuel dr., Szent-Királyi Tivadar, Radó Rezső dr., Haasz József, Kardos László hozzászólásai után kimondta, hogy az átmenetgazdasági társaság megalakítását szükségesnek tartja; kívánatos, hogy alapítói a kamara és a kerületbeli törvényhatóságok legyenek, az

Vásáry

alapítási te...
szítésére ki...
Királyi Tiv...
Szántó Gy...
Kálmánt, K...
Bernfeld S...
Rezső drt h...

Vásáry a köz...

A minis...

Annak a...
ben Debrec...
panaszait...
váratlan for...
hogy Vásár...
mezési ügy...
tásáról lem...
a kihallgat...
sáry István...
dischgraetz...
amelyen —...
be, hogy D...
igazsága ni...
fordítva biz...
Vásáry Istv...
vitte előre a...
lehetett, tíz...
hadakozott...
hogy Debre...
annyira nin...
garin után...
zsirt kiutal...

A kiha...
násülés vo...
ciót adtak k...

A váro...
vette Vásár...
élelmzési...
mondását s...
ügyosztályt...
egyik ügy...
egész föléb...
kalmas szer...
bizottságot

Tudósít...
mesterét, a...
illetőleg a k...

A váro...
sát illetőleg...
köz-ellátást...
tett adatok...
rosban, hog...
külöznének...
nisztérium...
fenyegető b...
akarta s e...
melyben a...
jelentek, fel...
sából egy k...
nisztériumb...
ügyét kim...
vették. A k...
maga Win...
ugy az ors...
közélelméz...
otthonosság...
hogy min...
készségesen

A tárg...
nehézségek...
pusztán De...

alapítási tervezet és az alapszabályok elkészítésére kiküldött bizottságba pedig Szent-Királyi Tivadart, Falk Lajost, Ungár Jenőt, Szántó Győzöt, Serly Gusztávot, Dávidházy Kálmánt, Kardos Lászlót, Ullmann Salamont, Bernfeld Sámuel, dr. Nagy Zoltánt és Radó Rezső drt beválasztotta.

Vásáry István lemondott a közlélmzési osztály vezetéséről

A miniszteri kihallgatás eredménye

Annak a fölterjesztésnek dolgában, amelyben Debrecen város közönsége közlélmzési panaszait sorolta föl és orvoslást kért, ma váratlan fordulat következett be és pedig az, hogy *Vásáry István dr. tanácsnok, a közlélmzési ügyosztály vezetője, erről a megbízatásáról lemondott.* Ennek előzménye pedig az a kihallgatás, amelyen a város vezetőit, Vásáry István dr. tanácsnokkal együtt, Windischgrätz Lajos herceghez fölrendelték és amelyen — úgy látszik — azt bizonyították be, hogy Debrecennek mindene van, csak igazsága nincsen, amit eddig a város megfordítva bizonyított. — Az kétségtelen, hogy Vásáry István dr. lelkesedéssel, ambícióval vitte előre a közlélmzési ügyosztályt és amit lehetett, tüzzel-vassal megszerzett és *sokat hadakozott a központokkal.* Az is kétségtelen, hogy Debrecen lakosságának nincs zsírja, annyira nincs, hogy most, az 50 mázsa margarin után, *kénytelenek* voltak egy vagon zsírt kiutalni Debrecen részére.

A kihallgatás ügyében ma bizalmas tanácsülés volt, amelyről a következő információt adták ki:

A város tanácsa egyhangulag tudomásul vette *Vásáry István dr. tanácsnoknak a közlélmzési ügyosztály vezetéséről való lemondását* s kimondta, hogy a közlélmzési ügyosztályt *négy ügyosztályra bontja* s mindegyik ügyosztály élére külön vezetőt s az egész fölébe fővezetőt rendel ki. Az erre alkalmas személyek kijelölésére szűkebb körű bizottságot küldtek ki.

Tudósítónk ma fölkereste a város polgármesterét, aki Debrecen élelmiszer-ellátását illetőleg a következő nyilatkozatot tette:

A város liszt-, zsír- és burgonya-ellátását illetőleg aggodalmak merültek fel, mely a köz-ellátást vezető tanácsnok által ismertett adatok alapján azt a hitet keltették a városban, hogy Debrecen város népe súlyos nélkülözésnek néz elébe, ha a közlélmzési minisztérium segítségére nem siet. A tanács a fenyegető bajokért a felelősséget vállalni nem akarta s ezért egy nagyobb bizottság előtt, melyben a város országos képviselői is megjelentek, feltárta a helyzetet. Ennek megbízásából egy küldöttség járt a közlélmzési minisztériumban, ahol Debrecen ellátásának ügyét kimerítő és jóakaratu tárgyalás alá vették. A két óra hosszú tartó tárgyalást maga Windischgrätz miniszter vezette, aki úgy az országos, mint a speciális debreceni közlélmzési ügyekben a legmesszebbmenő otthonosságot tanúsította s aki kijelentette, hogy *minden és bárholnan jövő kérelmet készségesen meghallgat és támogat.*

A tárgyalás folyamán kiderült, hogy a nehézségek országos természetűek és nem pusztán Debrecenben érzetik hatásukat. —

Arról azonban szó sem lehet, hogy a minisztérium részéről Debrecen mellőzzék, vagy épen más törvényhatóságoknál rosszabb elbánás érné. Sőt ellenkezőleg, a jelenlegi szükség enyhítésére a már kiutalt 50 mázsa ételzsíron kívül egy vagon disznózsír is kiutaltatott a városnak egyenesen a közlélmzési miniszter rendeletéből. *A bajok helyi orvoslására is megtörténtek az intézkedések.* A közlélmzés hatósági intézése teljes átszervezés alatt van abból a célból, hogy a munka egyenletesebben megoszolják és egyesek tulságos megterhelhetése elő ne állhasson. Remélhető, hogy ezen intézkedések folytán a közlélmzés zavartalan menete biztosítható lesz.

Vásáry István dr. tanácsnok hosszabb szabadságra megy. Bizonyára azzal a megnyugtató tudattal, hogy amit tett, a közönség érdekében tette és még utolsó szereplése is alkalmas volt arra, hogy Debrecen közönségének egy vagon zsírt szerezzen.

A mi katonáink!

A 39-esek háborus emlékkönyve

A derék 39-esek, ők a mi katonáink! Ők, akik első az első között, akiknek vitézségét, lángoló hazaszeretét szárnyára vette a hír, akik soha meg nem tántorodtak, hanem zárt sorokban mentek a halálba s bőven ontják véruket a háboru kitorése óta s szenvednek emberfeletti módon nemesak a harcerekben, de frontmögötti helyükön is. Távol a szülővárostól, idegenek és sanyaru viszonyok között. Nincs áldozat, amely elég nagy volna hálánk lerovására, szeretetünk kimutatására. Büszkén állapítom meg, hogy valahányszor érdekükben a város közönségéhez fordultam, felhívásom mindig lelkes visszhangra talált s örömmel sietett mindenki tehetőségéhez képest hálája lerovására.

Most megint a város közönségének megértő, jó szívéhez fordulok!

Amint tudjuk, a 39-ik gyalogezred egy háborus emlékkönyvet, hadi albumot fog kiadni, amelynek tiszta jövedelme a 39-ik gyalogezred özvegy- és árva-alapjára fog fordítani. Az album ára előre kiíízetve 40 korona, utánvétellel 60 korona. A szerkesztőség a hadialbumban egy fejezetet szánt azon nemeszívű emberbarátoknak is, akik az ezred özvegy- és árva-alapját egyszeri adománnyal, legalább 100 koronával gyarapítják. E fejezetnek „A jótékonyág aranykönyvéből” lesz a címe s ebben a név, lakóhely és foglalkozás megjelölésével fel lesznek sorolva a nemes szívű adakozók. Minden adakozó az adomány fejében egy példány hadialbumot kap.

Bizalommal kérem tehát a város nemes szívű közönségét, vegye pártfogásába e miniket olyan közlelről érintő ügyet! A mi özvegyeinkről, a mi szegény apátlan kis gyermekeinkről van szó! Jöjjön, aki teheti és törüljön le jószágos kezével egy könnyet a fájdalom arcokról. A mi véruink folyt el, a megmaradt vér megmentésére kell sietnünk! — Gyászruhás asszonyok és most még gondatlan szegény kis apátlan árvák, én bizton hiszem, hogy e nemes város szerető szívű közönsége meg fogja a ti kezeiteket s meleg keblére ölel benneteket.

Egyesek voltak szívesek arra vállalkozni, hogy a hadi albumra megrendelést elfogadjanak. E helyeket feltűnő plakátok jelzik.

Megrendelést és adományt a polgármesteri hivatal is készséggel elfogad és rendeltési helyére juttat személyes jelentkezés útján.

Kelt Debrecenben, 1918. évi augusztus 19.

Márk Endre,

m. kir. udv. tan., polgármester.

A színház megnyitása

Augusztus 30-án lesz az első előadás

A városi tanács mai ülésén *Heltai Jenő* igazgató kérésére megengedte, hogy az igazgató a színházat *e hó 30-án, pénteken este nyissa meg.* Kimondta egyben, hogy a bérletek leszállítására és a helyárak felemelésére vonatkozó, már korábban beadott kérésének elbírálásához szükséges véleményes javaslat adása végett a színházi bizottságot e hó 29-ére, csütörtök délután 4 órára egybehívta. Végül föl hívta az igazgatót, hogy az évi tüzkárbiztosítási és egyéb díjakat fizesse meg.

Az igazgató által bemutatott személyzeti névsor, amelyben országosan ismert és kiváló művészek és művésznők neveit találjuk valamint az a repertoár, amelyet az igazgató a műsorra vett újdonságokról és reprizokról bemutatott, megnyugtatóan biztató színt képét nyújtják. Ha az igazgató és a társulat ambícióval és kedvvel dolgozik, élvezetes és szép előadásokra van reményünk.

A Heltai Jenő igazgató által előterjesztett kérelem, amely a helyáremelésekre vonatkozik, méltányos. Igazságos dolog, hogy az igazgató a reá épp úgy, mint mindenkire nehezedő drágaság közepette s akkor, amikor a várostól minden eddigi terhet átvállalt és visel, neki is módjában legyen jövedelmeit fokozni és bevételeinek összegét annyira felemelni, hogy a drágaság terheit viselhesse is. Az igazgatóval szemben eddig általában csak követelések merültek föl és minden olyan alkalommal, amikor a színház kérdése felmerült, csak olyan hangok és törekvések jelentkeztek, amelyek nem jelentettek szimpatikus támogatást. A fennálló helyzetben a méltányosság és igazság szempontjai szerint fog bizonyára elbírálatni a kérdés. A bérletek számának leszállítása a közönségnek csak előnyét szolgálja, az igazgató érdekeit alig érinti.

A belügyminiszter magasabb büntetést követel az árdrágítókra

Meg kell felebbezni az enyhe ítéleteket

A belügyminiszter leiratot küldött Debrecen város tanácsához, amelyben arra hívja föl a tanácsot, mint II. foku rendőri bíraskodásra hivatott hatóságot, hogy a kihágási ügyekben, különösen a háboruval kapcsolatos visszaélések és az árdrágítások ügyében, az erről vezetett statisztika szerint, az alsófoku hatóságok igen enyhén járnak el, mert a 800,000 ilyenféle ügyben hozott ítéletekből alig 10—20 százalékat felebbeznek meg az elítéltek. Ez bizonyítja, hogy az ítéletek nem elég szigorúak s a büntetések alacsonyok. — Épen ezért *nagyobb szigorúságot* ajánl a tanácsnak.

Ugyancsak leirat érkezett az irányban, hogy a tisztí ügyészek felebbezzék meg az ítéleteket, ha azok nem eléggé erős büntetést szabtak ki.

A tanács ma már figyelemmel volt e rendeletre és *Kölcsey Sándor dr. rendőrügyész, tb. főügyész* hozzászólása után a legtöbb elsőfoku ítéletet helybenhagyta, vagy a büntetéseket fölemelte.

A rendőrség kihágási bírói is e szerint

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK I

Járnak el s így egyetlen rendőrbíró az elmúlt héten a következő ítéleteket hozta:

Özv. Kardos Andrásné szilva árdragítása miatt 140 korona, Balogh Istvánné, Körsösi Dánielné, Molnár Jánosné, özv. Horváth Istvánné kofák, Renner Mór, Lada Józsefné, özv. Barna Ferencné árjegyzék ki nem függesztése miatt 100—150 korona pénzbüntetéssel, Szolád Istvánné káposzta árdragításért 250 korona, Szakál Bálintné kofa meggy-árdragításért 150 korona, Nagy Józsefné zöld borsó és ugorka árdragításért 20 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre, Kecskeméti Jánosné kofa zöldbab árdragításért 250 korona, Kovács Erzsébet kofa káposzta árdragításért 150 korona, Dobos Lajosné tej-árdragításért 150 korona, Szabó Gergelyné kajszinbarack árdragításért 240 korona pénzbüntetésre, Megbüntették mint vevőt özvegy Szilvási Jánosné 30 koronára meggynek a maximális áron felül való vételért. Mindannyian felebezést jelentettek be az ítélet ellen. Megbüntették még szintén mint vevőt Pócsi Juliannát 30 koronára, Szöllösi Jánosné káposzta árdragításért 250 koronára. — Ezek az ítéletben megnyugodtak.

HIREK

— **A szombati közös miniszteri értekezlet.** Budapesti tudósítónk jelenti: Szombaton Bécsben közös miniszteri értekezlet lesz, a melyen a magyar kormány részéről Wekerle Sándor, Popovics és Sztéryenyi vesznek részt. Wekerle már ma, csütörtökön délután három órakor felutazott Bécsbe.

— **Előléptetés.** A király dr. Trocsányi Béla főorvost ezredorvossá nevezte ki.

— **Adakozás.** A polgármesteri hivatalba ujabban a következő adományok érkeztek: A Vörös Kereszt javára: Weisz Bertalan festékkereskedő 100 K, U. Szabó Ferencné 20 K, a Takarékos és Hitelintézet tisztviselőinek augusztus havi hozzájárulása 33.40 K. Hajnal Samu pallagi bérlő 100 K; a Károly király gyermeknyaralattási akció céljaira Katz Herman ruhakereskedő cég 50 K; a Márk Endre gyermeküdülőttelep javára Pozsár Kornélia 20 K. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetem nyilvánítását. — Márk Endre m. kir. udvari tanácsos, polgármester.

— **A zeneiskolai tanárok fizetése.** A városi zeneiskola igazgatósága és tanárai fizetésük javítását kérték. A kérést a tanács döntés előtt kiadta a zeneiskolai bizottságnak.

— **Ismét emelkedett a bankjegyforgalom.** Bécsből táviratozzák: Ma került nyilvánosságra az Osztrák-Magyar Bank legutóbbi jelentése, amely szerint a bankjegyforgalom a legutóbbi hónapokban ismét egy milliárdal, még pedig 24 milliárdról 25 milliárdra emelkedett. E miatt a sajtóban hevesen támadják Wimmer bárót.

— **Lobogók az állomásparancsnokság előtt.** Márk Endre udvari tanácsos polgármester a debreceni cs. és kir. katonai állomásparancsnokság átíratára engedélyt adott, hogy az állomásparancsnokságnak a Szent Anna-utca sarkán levő hivatala előtt, a Ferenc József-utcai részen, két zászlórdát állíthasson föl, amelyekre olyan ünnepélyes alkalmakkor, amelyekre ezt a katonai parancsnokság elrendeli, a közös lobogót és a címeres magyar lobogót vonja föl. — A két zászlórdát az állomásparancsnokság ma föl is állította.

— **Az amerikai katonák zseborái.** Egy genfi távirat szerint az amerikai kormány egy svájci órágyárakból alakult csoportnál egy millió zseborát rendelt a francia fronton harcoló amerikai sereg számára. A tisztok

órák aranyból, az egészségügyi személyzetéi ezüstből, a legénységi órák fémötvényből készülnek.

— **A debreceni vegykeresleti állomás hatásköre.** A földművelésügyi miniszter közölte ma a városi tanáccsal, hogy a debreceni vegykeresleti állomás hatásköre kiterjed Debrecenre, Hajdu, Békés, Bihar, Heves és Szabolcs vármegyékre, míg a magvizsgáló állomása e megyéknek és Debrecennek a kassai magvizsgáló állomás.

— **Felülfizetések.** Károly király születésnapja alkalmából az osztrák gyermekek felügyelői által a Népjóléti Hivatal alapja javára az Arany Bika-szálló dísztermében rendezett dalestélyen a következő felülfizetések folytak be: Okolicsányi Károly 11 K, Márk Endre 10 K, dr. Brunner Lajos 10 K, N. N. 2 K, Igyártó Sándor 1 K, N. N. 1 K. A Népjóléti Hivatal nevében a nemesszövület adakozóknak ez uton fejezem ki őszinte köszönetemet. Biró Jenő, h. igazgató.

SZÍNHÁZ

Az Egyetértés önképző dal- és zeneegyletnek előnyösen ismert színjátszó társasága folyó hó 24-én, szombaton délután 6 órai kezdettel a Vígsházban a városban elhelyezett osztrák-német gyermekek szórakoztatására és mulattatására a Vígsházban már oly nagy sikerrel előadott „Piros bugyellár” népszínművet ismétlik meg eredeti magyar jelmezekben és kiállításban, hogy az osztrák-német gyermekeknek így alkalmuk legyen a magyar viseletet, táncot és éneket egy eredeti magyar népszínmű keretében megismerni. Tekintve, hogy a színházi előadás jövedelme az osztrák gyermekek szórakoztatási alapjára megy, tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönség szíves jóakaratu támogatását és a színházi előadás minél nagyobb számban való megjelenését a vígalmi bizottság elnöke.

A **barbárok.** Wohlbruck Olga német regényíró művének hatásos feldolgozása ez a frappáns fordulatokban gazdag film; izgalmas cselekménye mindvégig lekötö a nézőt. A hamisítatlan orosz szellemű átírtott darab nagyszerűen érvényesül. A film főszerepét Fenyvessy Emil, Rákosi Szidi, Almási Sári és Virányi Sándor, a magyar színművészet java erői játszák bámulatot keltő realitással. Ma, pénteken mutatja be az Apollo Előadások kezdete 5 órától.

Uj detektívfilm az **Urániában.** A Nordisk-filmművészet remekét mutatja be ma az Uránia: „Gar el Hama” második kalandját. E rendkívül izgalmas detektív történet olyan hatásos és nagyszerű megoldású, amelyent eddig még ritkán láttunk. A főszerepet Aage Härtel, a kilenc uju ember játsza. — Előadások 5 órától.

A **100,000 koronás ruha** című négy felvonásos színmű kerül ma az Arany Bikamozi vásznára. Pásztor Árpád e művével élelken bizonyítja, hogy mint filmíró elsőrangú. A főszerepeket Bajor Gizli, Vágó Béla játszák nagy sikerrel. A műsor másik slágere a „Némó kapitány”, melynek főszerepét a világhírű P. Menichelli játsza.

Legjobb

Minden színben kapható.

CSIKÓS

Saját érdekében próbálja meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőszedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Keresek napibéres szolgálónak férfit vagy asszonyt. Hatvan u. 44. sz. alá. Dr. Kardos Albert realisk igazgató.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házhoz is elmegyek. Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám

2 nagy egejtábla vásárolható, jókárban olcsón eladó. Miklós-utca 22. jobbra lévő lakás.

Segídek, kiszolgálófényvok, irodai gyakornok és segédnyelvű mielőbbi belépésre felvételt Ullmann Salamonnéknál, Ferenc József ut 69.

Mindenes cseléd, 3 tagú családhoz azonnali belépésre keresetnek. Bika bérház 3. II. emelet 2. szám.

Kifutó fiut

keresünk szeptember elsejére.

Cím a kiadóhivatalban.

Ócska vasak, géprészek, gépraktárból visszamaradtak mázsaszámra eladók. Miklós-utca 22. jobbra.

Eladó a Sesta-kerthen lakással ellátott szőlő. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Kiseb lakást modern felszereléssel keresek. Cím a kiadóban.

Gyógyszer-üvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszaru gyógyszerész a színház mellett.

Iskolai összes könyvek, írószerek és minden a mi az iskolában szükséges feltehető olcsón kapható a „Csokonai” könyv és papirkereskedésben. Szent Anna-utca 1.

1-2 diák izraelita teljes ellátásra felvállaltatik. Cím a kiadóhivatalban.

Szöllő 3-4 szobás modern lakással megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Külön telket keresek november elsejére. Lehetőleg villamoshoz közel. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó Katz-telepen, Samszni kőut mentén nagy új ház, több rendbeli boltot, koresmát és 4-5 szobát foglal magában, 3000 négyszögöl területű földdel és egyéb melléképületekkel. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámerit, Arany Bika-bérház 3.

Hajtó kocsi oladé megtekinthető Ries kocsi gyáronál Hatvan u. 58.

Urileány 20 000 korona hozományval zsidó gazdálkodó fiatal emberrel házasságot kötne. „Naiwa” jelű levelek arcképpel a kiadóhivatalba kértnek.

Tanuló felvételt bent lakás és bent kosztra Főlegyházy János fűszerüzletében.

Használt iskolakönyvek olcsón kaphatók „Csokonai” könyv-és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. sz.

Német kisasszony egy leányka mellé felvétetik. — Jó bánásmód. Családtagnak tekintetik. Ajánlatok fizetési ígéretekkel „Német” jelű levelek a kiadóhivatalba küldendők.

2400 korona évi fizetéssel, lakással fűtéssel és világítással járadalmazott szolgálólányra, lehetőleg gyermektelen házaspár, a bíró internátusba. (Piac 22 azonnal felvétetik).

Házmezt keresünk ki központi fűtés és fűtkezéshen is látás Hegedűs és Sándor, Főposta mellett.

Divalos levélpapír, mappa papír és boríték, a legszebb színekben és fehér méretekkel árak mellett kaphatók. Szent Anna-u. 1. Csokonai könyv és papirkereskedés.

Cépesomagoláshoz nagy, vastag lemezpapír eladó. Miklós-utca 22. balra.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyszögöl területű kitűnő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasuti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytelomplótól gyalog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kertészetre vagy lucernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Intelligens, zsidó család teljes ellátásra elfogad két első második gimnázista gyermeket. Cím a kiadóhivatalban.

Piacórtanone felvétetik a Dréherben.

Iskolakönyvek a debreceni összes iskolák részére „Csokonai” könyv-és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. kaphatók.

Kereskedelmi iskolai tanuló teljes ellátásért elvállalná egy-két gyermeket nevelését jómódu izr. családnál. Cím a kiadóhivatalban.